

Pilar Rahola

Elogi del fet privat

En quin moment aquest estrany país va decidir capgirar el diccionari i convertir en conceptes perversos les idees que l'havien qualificat en el passat? Per exemple, la iniciativa privada. La història secular de Catalunya no pot explicar-se sense aquest potent múscul civil. Allà on no arribava un Estat inexistent, arribava la societat civil, que aixecava edificis de cultura, construïa hospitals, escoles, asils, jardins i fins i tot edificava observatoris perquè un astrònom savi descobrís asteroides. Darrere de les fites més importants de Catalunya bateguen empresaris que van saber travar la força d'inventors, científics, pedagogs, artistes i la resta de la fauna que configura el dinamisme d'un país. És a dir, Catalunya no s'explica sense la forta empremta de la seva iniciativa privada, autèntic motor de la seva equilibrada societat. Per dir-ho en plata i en incorrecte supí, sort n'hem tingut, en aquesta atribolada nació, de tenir empresaris importants amb un fort sentit civil.

Escric tot això arran de l'assemblea de la Unió Catalana d'Hospitals, en la qual vaig tenir l'honor de participar.

Hem anat desenvolupant un discurs de menyspreu envers tot allò que faci olor d'iniciativa privada

La Unió agrupa 115 entitats sanitàries, titulars de més de 400 centres que generen ocupació a gairebé 60.000 professionals. La naturalesa jurídica de la Unió va d'entitats públiques a societats mercantils, fundacions, mutualitats i fins i tot ordes religiosos, i l'absoluta majoria de les privades són entitats *non profit*. És a dir, societat civil en estat pur, en aquest cas dedicada a la matèria sensible de la sanitat. Una societat civil que arrisca sovint més que l'àmbit públic, que és capaç de fer sacrificis com cap altre i que aporta idees quan és necessari reinventar models.

Tanmateix, aquesta mateixa societat civil, integrada per empresaris ariscats, no té, ara com ara, el crèdit que mereix. Molt al contrari, hem anat desenvolupant un discurs de menyspreu envers tot el que fa olor d'iniciativa privada, fins al punt que la paraula *privatització* s'ha convertit en la falca de tots els dimonis. Amb una mentalitat cada dia més funcionarial, adossats als braguers de la mamà administració, amb la suïcida idea que el concepte públic ha de dominar l'escena, hem anat abandonant aquest esperit emprenedor que ens va significar històricament.

I tanmateix, sense aquest esperit que batega malgrat els menyspreus, no seriem res. L'exemple sanitari és rotund. Com estaria la sanitat pública sense els milers de catalans que paguen mútua privada, sense les entitats consorciades, sense els centres privats d'assistència? I com estaria el país si el motor privat deixés de tenir la força que encara el significa? No és ni imaginable.

Però en lloc de sentir orgull per aquesta força civil que dinamitza a la societat, s'ha instal·lat la moda de demonitzar-la. La qual cosa diu molt de la ximpleria supina que creix a les cantonades d'algunes ideologies.●